

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Szakmai gyakorlat 3

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3. Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4. Szakterület	Pszichológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés (Licenz)
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Pszichológia – magyar nyelven Pszichológus/ Képesítés kód: L060080010
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Szakmai gyakorlat 3				A tantárgy kódja		PLM 3122	
2.2. Az előadásért felelős tanár neve									
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			dr. Barta Andrea adjunktus						
2.4. Tanulmányi év	3	2.5. Félév	5	2.6. Értékelés módja	VP	2.7. Tantárgy típusa		DS	

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	-	3.3 szeminárium/labor/projekt	4
3.4. Tantervben szereplő összórászám	56	melyből: 3.5 előadás	-	3.6 szeminárium/labor	56
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					19 óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					2
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					10
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					6
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					
Vizsgák					1
Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászám					19
3.8. A félév összórászám					75
3.9. Kreditszám					3

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Audio-vizuális eszközök (PC/laptop, videoprojektor)
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Audio-vizuális eszközök (PC/laptop, videoprojektor)

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

Szakmai/kulcs-kompetenciák	(Cfct1) A pszichológia területének alapvető fogalmainak alkalmazása a pszichológus–ügyfél kapcsolat keretében az igények azonosítása, a szerződés/feladatok tisztázása és a célok meghatározása érdekében (RAI), felügyelet mellett (az ügyfelek lehetnek egyének, csoportok, szervezetek, közösségek vagy társadalmak, különböző kontextusokban/helyzetekben). (Cfct2) Egy pszichológiai kutatási/értékelési/beavatkozási folyamat megtervezése és megvalósítása, releváns értékelések, beavatkozások vagy termékek/szolgáltatások tervezésén keresztül (RAI), az ügyfelek igényeihez és a kontextushoz/helyzetekhez, valamint a közösen meghatározott célokhoz igazítva, felügyelet mellett (az ügyfelek lehetnek egyének, csoportok, szervezetek, közösségek vagy társadalmak).
Transzverzális kompetenciák	(CF1) A pszichológia területére jellemző értékválasztásokon alapuló szakmai etikai elvek és normák alkalmazása a pszichológiai magatartás során (RAI) az etikai elvek ismerete és operacionalizálása révén, valamint az etikai dilemmák és a szakmai normáktól való eltérések felismerése és kezelése által a szakmai gyakorlatban és kutatásban, megfelelő döntéshozatali és minőségirányítási megközelítés alkalmazásával, szakmai felügyelet mellett. (CF4) Kreatív-innovatív magatartás kialakítása a pszichológia mint tudomány területén (RAI) állandó kritikai reflexióra épülő, empirikus bizonyítékokkal alátámasztott pszichológiai gyakorlat révén, valamint a kutatások kreatív alkalmazására és lebonyolítására való képesség fejlesztésével a gyakorlat irányítására és annak folyamatainak megértésére, szakmai felügyelet mellett.

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	A hallgató: (Cfct1) d) képes megkülönböztetni a pszichológiai kutatásban és gyakorlatban alkalmazott főbb módszertanokat; (Cfct2) a) elmagyarázza a pszichológiai fogalmak operacionalizálásának folyamatában fontos pszichometriai elemeket.
Képességek	A hallgató képes arra, hogy: (CF1) a) alkalmazza az etikai elveket és szakmai normákat a pszichológiai értékelés folyamatában, validált eljárások és eszközök használatával, a szakterület képviselőjére jogosult szakmai szervezetek által meghatározott előírások és irányelvek szerint. (CF4) a) kutatási terv megalkotásakor – felügyelet mellett – olyan ismeretszerzést célzó kérdéseket fogalmaz meg, amelyek összhangban állnak a megtanult elméletekkel.
Felelősség és önállóság	A hallgató: (Cfct2) a) empirikusan megalapozott pszichológiai értékeléseket, beavatkozásokat és diagnózisokat alkalmaz, bizonyítékokon alapuló kritériumok szerint, a pszichológiai szolgáltatások igénybe vevőivel való interakció során, szakmai felügyelet mellett. (CF4) b) élénk érdeklődést tanúsít a tudományos szigor iránt a pszichológiai problémák kreatív-innovatív megközelítésében, amely egy adott szakterületi kutatási folyamatban jelenik meg.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	Az alapfogalmak, elvek és módszerek ismerete és megértése a kritikai gondolkodás területén.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	- A kritikai gondolkodás fejlesztése a pszichológiai kutatások értékelésében. - A szakszövegek kritikai elemzése, különös tekintettel az érvényességre és megbízhatóságra, a reprezentativitásra, a mintaméretre és a statisztikai szignifikanciára. - A kritikus és elemző olvasás és írás gyakorlati alkalmazása. - Kritikai reflexiós modellek gyakorlati megvalósítása. - A kritikai gondolkodás alkalmazása tanulmányokban és kutatásokban.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
-		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A kritikai gondolkodás alapjai: érvelés, készségek, attitűdök, korlátok	Bemutató, problematizálás, gyakorlatok	

2. A kritikai gondolkodás felmérése: figyelmi fókusz, kategorizálás, kritikai olvasás	Bemutató, problematizálás, gyakorlatok	
3. Az érvelés alapfogalmai: az érvelő álláspontja, indokok, érvek és következtetések azonosítása	Bemutató, problematizálás, gyakorlatok	
4. Érvelés, egyet nem értés, leírások, összefoglalók és magyarázatok közötti különbségek	Bemutató, problematizálás, gyakorlatok	
5. Az érvek belső és logikai konzisztenciája, összegző és logikai konklúziók, logikai sorrend	Bemutató, problematizálás, gyakorlatok	
6. Hamis premissák, asszociációk, sztereotípiák, elsődleges és másodlagos jelentések	Bemutató, problematizálás, gyakorlatok	
7. Kauzális kapcsolatok: a következtetés szükséges és elégséges feltételei, hamis analógiák, hibás érvelés	Bemutató, problematizálás, gyakorlatok	
8. Bizonyítékok értékelése: szakirodalmi áttekintés, érvényesség és megbízhatóság, reprezentativitás, mintanagyság, statisztikai szignifikancia	Bemutató, problematizálás, gyakorlatok	
9. Kritikai olvasás és jegyzetkészítés	Bemutató, problematizálás, gyakorlatok	
10. Kritikai és analitikus írás	Bemutató, problematizálás, gyakorlatok	
11. A dolgozatok kritikai elemzésének kritériumai	Bemutató, problematizálás, gyakorlatok	
12. A kritikai reflektálás modelljei	Bemutató, problematizálás, gyakorlatok	
13. A kritikai gondolkodás szerepe a tanulmányokban, kutatásban	Bemutató, problematizálás, gyakorlatok	
14. A kritikai gondolkodás szerepe a jövőbeli karrierben, munkavállalásban	Bemutató, problematizálás, gyakorlatok	

Könyvészeti

Bowell, T., & Kemp, G. (2019). *Critical thinking: A concise guide* (5th ed). Routledge.

Brink-Budgen, R. van den. (2007). *Critical thinking for students: Learn the skills of critical assessment and effective argument* (Rev. & updated 3rd ed). How To Books.

Cohen, M. (2015). *Critical Thinking Skills for Dummies*. John Wiley & Sons.

Cottrell, S. (2017). *Critical Thinking Skills* (3rd ed). Palgrave.

Daniello, R. J., & Laubsch, P. (2008). *Scenarios in public administration: Critical thinking exercises*. University Press of America.

Epstein, R. L., & Rooney, M. (2017). *Critical thinking* (5th ed). Advanced Reasoning Forum.

Halpern, D. F. (2003). *Thought & knowledge: An introduction to critical thinking* (4th ed). Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.

Hunter, D. (2014). *A Practical Guide to Critical Thinking*. John Wiley & Sons.

Kallet, M. (2014). *Think Smarter. Critical Thinking to Improve Problem-Solving and Decision-Making Skills*. John Wiley & Sons.

Numrich, C. (2010). *Raise the Issues. An Integrated Approach to Critical Thinking* (3rd ed). Pearson Education.
 van den Brink-Budgen, R. (2000). *Critical Thinking for Students. Learn the skills of critical assessment and effective argument* (3rd ed). How to Content

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

Az előadás- és szemináriumi témák a szakterület alap- és alkalmazott kutatásának aktuális kérdéseit érintik, feldolgozásuk pedig a legfrissebb szakirodalmi eredményekre épül. A tantárgy tematikája továbbá lefedi a pszichológia és a pszichopedagógia alkalmazásai szempontjából releváns alapfogalmakat, amelyek megfelelnek a munkaerőpiac elvárásainak és a szakmai közösség sztenderdjeinek.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás			
10.5 Szeminárium / Labor	Szakmai gyakorlat egy erre szakosodott intézménynél, szakképzett pszichológus irányításával.	Félév közbeni felmérés – portfólió bemutatása	100%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
Amennyiben a 10.5-ös pontban a hallgató nem éri el az elégséges (5,00) osztályzatot, a vizsgát nem tekintik teljesítettnek. Az előadásokon, szemináriumokon vagy gyakorlati órákon (labor, szakmai gyakorlat, projekt stb.) a megengedett hiányzások száma (akár igazolt, akár igazolatlan) nem haladhatja meg az összes óra 15%-át. A hallgató jelenlétének elmulasztása az oktatási tevékenységeken az adott vizsgaszesszióból való kizárást vonja maga után (lásd az ECTS szabályzatot). Azok a hallgatók, akik a normál vizsgaidőszakon túli vizsgákra (nyitott vizsgaidőszak, pótvizsga, lezáró vizsgaidőszak) jelentkeznek, kötelesek teljesíteni minden olyan követelményt, amely az adott félév során előírásra került (jelenlét az egyes tevékenységeken, részvizsgák, házi feladatok, projektek stb.). Minden plagizált, lemásolt vagy egyező dolgozat, valamint bármilyen jellegű másolás, együttműködés vagy „inspiráció” csalásnak minősül, amely esetben az érintett hallgató(k) 1,00 (egy) osztályzatot kap(nak). A vizsga csalással történő teljesítése a tanulmányokból való kizárással (elutasítással) jár.			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja							
								

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

Kitöltés időpontja:
2025.04.22

Előadás felelőse:
Dr. Barta Andrea, adjunktus

Szeminárium felelőse:
Dr. Barta Andrea, adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025.04.25

Intézetigazgató:
Dr. Kotta Ibolya, docens